

rus; quod demum deglutiit SS. Holtia sine gravium actione mox a templo ad seculares nugas eruptum est? Nulla ratione! videlicet oculi humidi defixi; videlicet manus ad cœlum elevatas; videlicet faciem timore ac tremore plena; videlicet humiliacionem maximam; videlicet inauditam, talemque morum modeliam, quam nemo nostrum sine lacrymis, & affectuacione posset inueniri. Dixi, mi Christiane, ex hoc Angeli paradigmatis, quomodo devoit uta in sacra Communione constituta esse debet: non peritut uta, ut alta voce preces, & supplex ingemescas, aut pronus in faciem te publice humi proferendas; haenam nugogettulationes plerique obtemperantur. & alii in suis devotionibus in peditamento sunt: id a te peccatum, ut ad intram recollectione, qua vales maxima potentias anima in obsequium Dei Eucharistici impendas, ad extra autem in sensibus corporis modelium, in statu Angelorum spires. Id si agas, non credis, quantum Deus tuus ejusmodi Communione delegetur. Audi difformum notatum dignum!

6. Est plane admirandum, Schumanus intellectus imperceptibilis, cur Dei Filius in ultima cena Sanctissimum Sacramentum infusurum, tam clare prouiderit enormes iurias sibi in illo irrogandas? Pravidit, quod in pauperibus, praderim ruralibus Ecclesiis in vili tabernaculo, in vase stannae aut cupro, saepe abique lumine asperandus; pravidit, quod in hoc suo carcere derelictus, ac solitarius saepempernotato septimana a nomine hominum visitandus; pravidit, quod a tepidis Christianis perfunditur ac negligenter abique ullo devotionis fenufumendus: pravidit, quod a peccatoribus in celeratum cor, quo maler in forida lacuna, aut serpentinio jacere, sacrilege coniendus: pravidit, quod ab hereticis contemptu ad decumanis blasphemis impetuendus: pravidit, quod a magis & sagis in nocturnis conventibus pudicibus concundandus: pravidit, quod a Iudeis putigionibus, ac cultris confundendus: pravidit, quod a Donatistis hæresiarchis Urbano Formensi, & Felice Idicrente canibus proficiendis: ut paciscolam, pravidit, quod in Pan Eucharistico ferre crudeliori passione, quam ante in carne mortali, persequendus esset. (Marchant. Cantic. Mys. tral. 4. lxx. 10.) Et tamen, ah! & tamen lacromatum hoc mysterium infundere adeo non omisit, ut interposita Divina auctoritate se obtrinxerit, quod ad verba consecratio Sacerdotis, sub speciebus panis & vini se obedientissime sistere velit. Quoqua de causa? cur Dei Filius usque adeo in deliciis est, effe cum filiis hominum, tam inhumanis, tam impensis, tam crudelibus? Profecto hujus rei ratio, pro nostro imbecilli intellectu, dari handa alia potest, quam quia Christus Dominus una digna, devoit, quam sancta Communione plus quadammodo delectatur, quam omnibus iurias ante recessis offendit. Ea mi Christiane, quantum gratiam apud Deum tuum inire valcas, per unam devoutam Communionem!

§. III. Denique ut frequenter, id est singulis saltem mansuets accedamus.

7. Tertio denique, mi Christiane, operanda, ut accedas frequenter; nisi enim SS. hoc Sacramentum cum iterata frequenta uirupes, citio devotionis fervorem amites, aut omnino, quod Deus avertat, invaleante tentatori in peccata lethalia proues. Assertionis probatio nemi subministrat figura Scripturistica. Dominus Deus, ubi Patriarcham Moyensem infusit de adficando, & exornando tabernaculo, inter alia praecepit illi: (Exod. 25.) ut pararet mens auream, in qua calidi panes propositionis collocarentur. Quoterant eis modi panes; erant numero duodecim. Et quanti ponderis? appendebant, at Cornelias a Lapide, tredecim cum dimidia libras. Ergo mens debuit esse valde ample & sparsa? Nulla ratione, habebat in longitudine duos cubitos, & in latitudine unum. Quomodo ergo panes tam magis ac ponderosi locutus in ea habere poterant? opportune, quippe panes, ut annotat Abulensis, his q. 28. ponebantur non dispersim, sed cumulatim: ex una parte sex, ex altera iterum sex, unus super alium impositus jacebant. Cur unus super alium, cum non unus penes alium? quia voluit Deus, ut proprieatem panes collati, coramque calor, quamdi fieri poslit, conservarentur, ad quod valde conducte panes ponit supra se, quia iusta se positi cito refrigerant. Quid nobis infinitarum figur? S. Hieronymus, Cyrillus, & Damascenus agunt, ap. Barz. ferm. 62. n. 23. per panes propositionis symbolizari sanctissimum Altaris sacramentum: si igitur, mi Christiane, Divini amoris calorem in corde tua conferaverit desideres, neceps et, ut Panem Pani, id est, Communionem Comuniones addas, & quidem duodecim, id est, ad minimum sufficiens annis mensibus; si minus facies, charitatis, & devotionis ardor facile intercepit, & extinguitur. En quam pathetica has figura scripturistica tibi communio mensstrus commendetur.

8. Quid si non moveat utilitas propria, moveat te saltuum aliena? scis quanam, & qualis? Interrogo ex te, nonnihil fodilis es SS. Confraternitatis Corporis Christi, & sacratissimi Rofarii? Nonne fratibus ac sororibus hujus alii fedoris ex induito Pontificis concelestem est, prima Dominica cuiuslibet mensis per usum venerabilis Sacramenti lucrari posse indulgentias, plus defunctorum animalibus per modum suffragii applicandas? O quam ardentis desiderio anima in agis ergafulodentis expectant a te huc obsequium? O quam miserabilis vox ac lacrymis clamant, rogant, supplicant! an denegabis illis auxilium? an delotulas reliquias? an famem, qua erga Panem coelestem feruntur, non mitigabis?

9. Dicis fortasse: mea commercia id non admittunt; oportet negotiari, ratiocinari percurere, litteris responderem, itinerari, debita exigere, & que sunt similia, ut uxori & familiis

lia de vita consulam! O ineptum te, & in fide imbecille! Potius quondam Arca Testamenti (1. Reg. 6.) domum Obededom tam abesse benedictione felicitare, ut opum, fragumque abundantia affluerit, poterit & tibi tam largam conferre felicitatem, quemlibet ut per labores & industrias tuas integris annis & lustris non affueris &c. Cum incarnatus Dei Filius ad ripam Galilai maris ambularet, vidit ibi Petrum & Andream pescatui vacantes: vocavit illos inquires: Vnde post me, faciam vos pescatores hominum. (Matth. 4.) Ex hac ratione loquendi clare deducitur, quod Christus Dominus homines pescibus comparat, & conquerenter, quod inter hos & illos datur communia analogia & similitudo: in quo autem constitutis hanc similitudinem: an in hoc, quod sicut pescis amari pelagi innatant, ita homines in hoc mundi mari innumeris amaritudinis circumclusi vivant? an in eo, quod sicut pescis minores a maioriis devorantur, ita inferiores conditions homines a magnis & potentibus faculti opprimuntur? aut deumini in isto, quod sicut pescis extra aquas vitam tueri non possunt, ita homines extra fratrem gratia Divine anima temus mortui fini? Relinquo his similitudinibus suum pretium, & aliam qualitatem pescium in te, mi Christiane, requiro. Narrat Agapitus in Viat. p. 1. titulo Arx. Fereor in cuiusdam Principiis horum de domum deambulatorum, & justa domum pescis fevriarum, cuius incolae pescis atque fueliciti sunt, ut licet tota die in fundo harenant, dato tamen signo certa campagna gregatim ad litus emant: ibi infecto pane pascuntur, & postquam pabulum abunde receperunt, iterum in nostra fundi latibula recessunt. Hanc ego pescum indolem in te requiro, mi Christiane, poteris me pace per duas, tres, aut quatuor septimanas in fundo tuorum negotiorum harenere, poteris labore, itinerari, emere, vendere, & familiam nutrire: at cum audis majorum campanam pro communione meostruam in foliatum portantum animarum pulchri, enata & curis fanciaribus, confitere, communia, misericordias amicas sicueris, & tum iterum majori cum benedictione, feliciorque successu ad tua deputatio, O quam ardenti desiderio anima in agis redibitis. Hoc a te exigit vita p. Christi ne, & amor erga defunctos!

10. Epilogus. Jam ut coridrom cum insti connectam, repeto verba Christi prothematice adduta: Qui mandauit bone vestrum, vivere in aeternum. (Judas 6.) Vix mi Christiane, vivere in aeternum? Nota, quod non qualisque manu ducatio promissum hanc felicitatem tibi tribuat, sed requiritur, ut si Digua, Devota ac Frequens. Digna erit, si prius feri, integraque confessione animum ab omni reatu peccati letalis expurges, item si postea non amplius ad veteres scleratas fondes revertaris. Devotissima, & tam intemis anima potuisse, quam exterius corporis sensibus Anglicam modellat, fervoreisque spires. Denique Frequens erit, si singulis ad minimam mensibus accedere, & placu-

Probet autem seipsum homo, & sic de pane illud edat, & de calice bibat. 1. Cor. 11.

Sacra Communione operatur secundum proportionem preparationis.

1. CUM Dominus Deus Patriarcham Moyensem, & hoc mediante populum Israeliticum circa ritum, & ceremonias comedendi Agui Pachalis instruxit, inter alia discrete illis praecepit: Non comedetis ex eo crudum gallu. (Exod. 12.) Hoc praeceptum est plane admirabile, quia videtur inutile ac superfluum. In realitate erant politica gens, ad omnem morum culturam composta; non igitur erat periculum ut carnes crudas more barbarorum, aut ferarum devorarent, præfertim in actione tam laeta, qualis erat eius Agni, & debiti Pachalis celebratio: Cur ergo hic super re Divinitus admoneatur? Doctissimum Abulensis q. 18. in 26. Matth. relatio leprosa litterali grande mysterium ex hoc Scriptura loco eruit, inquires: Per eum Agui Pachalis intelligit SS. Eucharistia sumptionem: sicut ergo dicitur ille crudam carnem devorare, qui nullam circa illam dispositionem, aut preparationem primit, ita cruda deglutiit Corpus Domini, qui illud ab aliis cibis non discernit, nec majorem preparationem ad sumendum SS. Eucharistiam adhibet, quam domini ad lumen præfundium adhibere solet. Ex qua similitudine ulterius sequitur: sicut carnes crudeles seu incœcta, stomachum gravant, nauseam provocant, vomitum creant, & morborum, ac febrium causa sunt: ita SS. Eucharistia Epulum fine convenienti preparatione sumptum plus nocet, quam prout: hinc mirari non debent illi Christiani, qui recte ex confessione fine omnium devotionis intertinunt ad Menlam Communicantum prorampant, mirari, inquam, non debent, si iniquis illos fructus non experiantur, quod sancti Patres de Eucharistia Sacramentorum soleat esse secundum dispositio nem & preparationem suscipientium, at S. Bonaventura, ap. Lohner. Rish. V. Communio §. 7. n. 8. Eheu lamentatur forte nonnemo: egoties, ac cotiles ad faciem Synaxis accedo, nec tamen corpore aut anima melior evado? Quid miraris, mi Christiane? culpa est penes te, non penes Sacramentum, utpote copias eius proportionantur

tua dispositione. An culpare vis igam, quod in palea non majori vi pollat? ineptum id sollet: da igni solidiore, denioreque materiam, videbis, quod fat virium habeat ad fortius uerendum. Parem in modum licet Deus noster sit ignis consumens, tamen quia cor nostrum innatis palea est, exiguum flammam producit: an defectus se teneret parte Dei? Non! sed ex parte cordis nostri. Clarius! stomachus febris est pane cometo nii nutrimenti, aut viuum recipit, utriuslibet maficet, deglariat, & in magna copia fumat. Eundem in morem datur Christiani, qui quidem ante Communionem peccus tundunt, oculos demittunt, apertum, & suspirant, nullum tamen fructum ex Pane Eucharistico reportant: quare? quia stomachus febris, & terrenis affectibus nimis corruptus est.

Ieiunio felicitate debemus de preparatione.

x. *Proprio.* Cum ergo de SS. Eucharistio Communione loquimur, necesse est, ut de debita preparatione agamus, de qua praeceptum nobis tulit S. Gentius Apollonus: (*1. Cor. 11.*) *Prober autem sacerdotum hominem, & sic de pane illo edat.* Quotuplex autem est haec probatio? Duplex: Prima consistit in eo, ut cor nostrum ab omni peccati iniquitate purgescatur. Altera in eo, ut idipsum cor, ut dignum sit Divini Hospiitii habitaculum, diverso virtutum ornata perpulchrum. Loquamur de utroque fatus? Favete!

- §. I. *Primo, expurgando cor ab omni peccato, & peccati affictu.*

3. *Confirmatio.* Prober autem sacerdotum homo. Prima probatio Christiani Communicanti necessaria ea est, ut omnino peccati forditum finiera, compunctaque confessione a corde ejiciat; non enim convenient summa Sanctitas, & summa perversitas, restas aeterna damnationis, & pugna aeterna salutis, Arca & Dagou, Chitius & Belial. Credibile est hodiernam turbam, eo ipso, quod Christianum non omnem impendat operam, ut purus, ut sanctus, ut peccatiexpers cora Deo Eucharistico compararet? Scrupulam forte moves: Quid si peccatum osculum, & mihi incognitum in corde meo fossa deficerebat? Ne sis ansus! si confitemur sinceram coram Deo fecisti, non et opus, ut posse denuo concilientur scrupula examinatio discussus: accede bona fide, & Sacramentum vitam tibi conferet. Elizius Propheta (*4. Reg. 4.*) vidua filium a morte excitatus, super eum incubuit, & membra salefecit: revixit puer, & leptes osciavit. Ponit hoc Propheta, multo magis Christus cum in corde tuo requiescerit, viviscibit illud: tuum est dein ut osciles, id est, ut peccatum, si poslea in cognitione illius veneris, & decripvis, te, id est Jacobum cum omni sequacium turba ganguinolenta strage perdere ac delere. Cohorruit quidem hor nuntio plus Patriarcha, sed Divina Providentia rem melius ordinavit; quippe Elias muneribus placatus cum Jacobo fratre in gratiam rediit. His ita peractis postliminio admis-

nuit Deus Jacobum, ut in ihus providentiae protectionis gratitudinem altaria sibi erigeret: *Surge & ascende Bethel, facque altare Deo, qui apparet tibi, quando fugias Elam fratrem tuum.* (*Gen. 35.*) Parvit hunc monito Jacob, & confessum per omnem familiam severa preceptione proclamavit: *Abilites Deos alienos, qui in media vesti sunt, maledicimi, & se mutata usq[ue]m ostendit.*

Admiror hanc cautelam Patriarcha, & quanto nonne habere Deos alienos temper est illicitum, temper idolatricum, semper dannabilis? ergo tuto itineris tempore nullam de hoc piaculam mentionem fecit: cur nunc idola abicecipit, easque a subditis filiis allata in terram defodit? Eruditissimum quidam Modernus (*Lohner Bib. v. Communiſ. §. 7. n. 4.*) dat rationem, atque ideo hoc factum esse, quia altare a Deo praecepit adificandum erat in Bethel: Bethel interpretatur *Dominus Panis*, ut significetur, ubi remota dumtaat Eucharistici sacramenta figura habetur, omnia peccatorum idola abhicienda, & omnino modum munditudinem comparandam esse. Mihi Christiani, accedit hodie ad *Dominum Panis* Dominum. Habet adhuc in corde tuo idolum superius? idolum avaritiae? idolum luxurie? idolum vindictae & rancoris? abicie illa! mundo cor tuum per sinceram confessionem, alias certe non Divinam benedictionem, sed maleditionem reportabis. Deum immortalum! Moyse antequam ad aliquum Angelum in rubo delitescens admittebatur, jussus est calceos exire: Purissimus ros campum illum, in quem caeleste manna lapidum erat, instar mundissimi Mappa contenta. Pueri Hebrei, ut ante oculos Regis Nabuchodonosor stare mercerentur, cibis regis per tres annos fagiorni jubenter. David, antequam panes propositionis a sacerdote Abimelech impletar, fevere examinatur, utrum ipse, & pueri comites mundi sint. Non veritus vele nuptiali immisceris in tenebras exteriores operis. Et homo Christiani non omnem impendat operam, ut purus, ut sanctus, ut peccatiexpers cora Deo Eucharistico compararet?

Scrupulam forte moves: Quid si peccatum osculum, & mihi incognitum in corde meo fossa deficerebat? Ne sis ansus! si confitemur sinceram coram Deo fecisti, non et opus, ut posse denuo concilientur scrupula examinatio discussus: accede bona fide, & Sacramentum vitam tibi conferet. Elizius Propheta (*4. Reg. 4.*) vidua filium a morte excitatus, super eum incubuit, & membra salefecit: revixit puer, & leptes osciavit. Ponit hoc Propheta, multo magis Christus cum in corde tuo requiescerit, viviscibit illud: tuum est dein ut osciles, id est, ut peccatum, si poslea in cognitione illius veneris, & decripvis, te, id est Jacobum cum omni sequacium turba ganguinolenta strage perdere ac delere. Cohorruit quidem hor nuntio plus Patriarcha, sed Divina Providentia rem melius ordinavit; quippe Elias muneribus placatus cum Jacobo fratre in gratiam rediit. His ita peractis postliminio admis-

hunc

hunc Divinum gustus de quatuor praecipuis passionibus, & inclinationibus tuis vicinorum reportare debes. (*S. Bernard. serm. 18. de modo bene adiuv.*) Sed quid fit? Serpens cum ad fontem bibiturus ascidit, dictur quidem evomere venenum, sed redux a fonte denuo illud reauinit: sic faciunt multi Christiani: antequam ad celestem vite fontem hunc accedant, ajunt quidem se per lacrosanum exomologeos Sacramentum peccata perfekte depoluisse: sed an deposita non amplius refolum? quid decurrent de amore illius occasione, in qua haecdeuociderunt? quid de familiaritate, a qua depravata sunt? quid de perfoma complice? quid de bono iniquo, cuius refutacionem jam tamdiu dilulerunt? quid odio & rancore adversus inimicum? Hac omnia vivax impressione in animo reuinent; hinc fit, ut, cum a sumptuone Angelici Panis vix os deterstet, iterum in primitiva peccata relabuntur. O lacrymula Hostia, condole vicebus tuis! O quotes descendere cogitis in cor illius juvenis, quod plenum est impuris delitidis! O quotes descendere cogitis in cor illius pueri, quod ardor feceleris amoriibus! O quotes descendere cogitis in cor illius arari, qui jam toties monitus needum fecit relificationem boni inique deuenti? O quotes descendere cogitis in cor illius adulteri, qui contra minas, & monita toties a confessariis repetita non e domo dimisit turpem appendicem! O quotes descendere cogitis in cor illius fornicina, quod vanis, terrenis & feceleris affectibus squallidus! Condoleo tibi! Vis vero Christiani mei interrogabo, ad quid conducti ejusmodi communio? conducti ad nihil! Mirum plane est, quod facta Paginae de cœli Manu enarrant. Cum huius Israel ex Egyptica feruente, in patriam redirent, egredentes, acceptur secum ingentem ciborum & carnium copiam: verum suo malo; quando enim Egypti carnibus saturabatur, nullam Deus de illis pio videntiam, curamque habuit, nullumque Mannae de calo illis submisit. Quando ergo Mannae pluere coepit? nunc cum in cœli Egyptiacis nihil amplius ciborum, carniumque supereret. Ita profus fit in Sacramentum: Christus Dominus dulcissimum Mannae, volo dicere, caelestis gratias, ac charismata communicanti non largitur, quandom cor illius carnis, ac terrenis affectionibus fordeficit. Vis, mihi Christiane, ab Angelica mensa veram cordis contritionem, veniam peccatorum, tranquillitatem conscientia, confortacionem sancti Spiritus, & auxilium in tuis necessitatibus temporalibus reportare, prout reportant devoti ac ferventes Christiani? stude mandare conscientiam non tantum a peccatis, sed & a peccati affectibus. Dicis te id in Sacramento Confessionis sincere ac fiduciter praestitum? Bene est! ergo attende, quid in altera sermonis parte te commoneam; needum enim res omnis est composta! Prober, sacerdotum & sic de pane illo edat!

Class. Sicil. Catech. Conc. Tom. II. Pars II.

§. II. Secundo, cor exornando varis virtutibus attibus.

5. Altera dispositio sacra Communioni primitudo in eo consistit, ut cor tuum, quo magnis gratum Divino Hospiitu habitaculum fiat, vario excellentissimum Virtutum ornatu condecorare, & expolire fatigas. Si in domo tua expectares Regis aut Principis adventum, non eo contentus foras, ut aranea, pulvres, fordeſque cubiculo expurgaretur, sed infiper curares, ut tocum cubiculum tapetibus, picturis, candebribus, & peripateticis insigniter exornetur. Primum in modum (similitudo est S. Bernardini Senensis ferm. 56. a. 2. c. 1.) quia Rex calorum, & Dominus Angelorum in corde tuo hospitium est, exigit aquitas & decenſia, ut hoc cor tuum non solum a peccati foribus emundes, sed infiper supernaturale Virtutum decor exornet. Quaso si capsula Eucharistica, seu, ut vocamus Ciborum, e quo tibi SS. Christi Corpus ponitur, & ligna foras, corona ex plumbo, & pallium ex incolte gaulepe, nonne indigneantur indecentia? Sed vas omnino mundus est? Quid tamen? materia eft nimis vilis pro Venerabili ac sublimissimo Sacramento. Fac comparisonem ad cor tuum! sed quares, quoniam ergo sunt illæ Virtutes ante communionem elicendi?

6. In primitiva Ecclesia, prout testatur S. Gregorius, (*Hom. Gen. Chr. p. 3. disc. 8. n. 10.*) Christianis comunicare volentibus haec verba Discimus alta voce ingeminabat: *Accedite cum fide, tremore, & dilectione, quibus verbis influvabat, his tribus virtutibus optimam contineri ad faciem communionis preparationem.* Primus igitur anima de Deum motus est fides illa altitudo, quia in hoc Sacramentum non solum sensibus, sed ipsi etiam rationi videat vim inferire. Atque haec fides principaliſtus Eucharistiam insinuandi finis fuit. (*S. Th. 3. 4. 9. 7. 5. 6. 5. in C.*) Quod enim fuit primum parentum nostrorum desiderium? Infidelitas! poluererunt fidem adhibere Deo afferentes, quod sub specie pomi prohibita corice mors delitebat, sed potius serpentem crediderunt id negant. Redde igitur decernit, ac dicit Dominus: prima haec infidelitas, que pro objecto infelicitatem fructum habuit, a fidei timore meis viva fide erga fortunatissimum vita fructum corrigitur. Ut expiatio reuera mala creditur, existit a vobis, ut credatis, quod nos videris, ingenio ait Rupertus Abbas, in Cant. cap. 1. Alterum requiritum, quod Diaconus Communicantibus alta voce inculcabit, illud erat: *Accedite cum tremore, et tenacitate reverentiae, timore, & externa, quæ inde consequitur, mortuo modestia, est viva fidei operatio & effectus.* Mihi Christiane, considera bene: accedit ad illum Dominum, qui te ex nihilo creavit: ad illum Dominum, qui haecdeuocaverat: ad illum Dominum, qui pro mortuis est: ad illum Dominum, quem millenus peccatis offendisti: ad illum Dominum, qui judex tuus eris, cui de totius vita diis ac factis gravissiman rationem reddera debet.

debebis. Dicitur de Alberto V. Bavaria Duce, (*Gall. Erit. Relat. Bar. c. 37.*) quod terribilem viu leonem dux, nocteque ad latos habuerit: illi ergo Legati, qui verba coram Alberto saepe debebant, cum leonem fulgorantis oculis, deflentibus jubis, ac aperto ruga in thoracis pedes Ducis recuperare compicabant, contriti obmuterent, & re infcta recederent solerant. Et tu mihi Christiane non contremisces, per vivam fidem videns leonem de tribu Iuda, qui potestatem habet, & corpus & animam perdendi in gehennam? quamprimum in Regio aula vestibulo vox auditur: *Ecco Rex! Mox omnes flingunt, ludere, diffringere, & videre celsant;* certe si auilorum quis e fide non asserfaret, recte diceretur: hic non credit adepte Regem. Parem in modum, cum Christiani ad sacram Communionem accedentes adeo nullum timorem, ac reverentiam spirant, ut garris, corridore, & inconditas compresiones facere non reformident, quis non arguit, quod viva fide careant, neque credant supremum cali terraque Domini sub sarcis speciebus praesentem adesse.

7. Tertium requiritum, quod Diaconus olim exigit, ita sonabat: *Accedit cum dilectione!* Eucharistia et miraculum Divini amoris maximum, quo Christus modum inventi ascendit ad Patrem, & tamen magis nobiscum usque ad consummationem facili: tanto amore diligit, ut nos quasi in corpus & sanguinem suum transformare cupiat. Quid vicisim a nobis petit? ut redamemus. O Christiani mei, corda nostra debent esse fornaces, in quibus flamma amoris exardescat, prout exarbit apud homines sanctos, qui instar Seraphinorum ad sacram Communionem accederent. Quo autem indicio cognosciri potest, an in nobis reperius sincerus sit amor? Respondeo, ex variis indiciis: Nimirum si paratus sis, faltum pro est tempore, potius mille mortes oppere, quam Dei preceptum pravariar, dilectio enim consistit in observatione mandatorum. Deinde si Deo tuo serio promitas, decipies pravae occasiones & consorias, quas ad peccatum ducunt, fugere & averfar. Iterum si cum Dei gratia firmiter proponas, peccatum, Deo hostem, etiam in aliis, v.g. in filiis, amicis, & subditis puris virtutibus impetrare. Denique si ardeas desiderio frequentius Divinam hunc mensaccumbendi. *Patis iste,* inquit S. Augustinus, tract. s. in Joann. *interioris hominis quarti eiusdem.* Audiamus hunc desiderium vel alterum paradigmam, B. Franciscus a Pueri Iesu ab una communione ad alteram continuos desideriorum actus exercet: (*Barr. p. 3. 6. 2. tract. 3.*) numerabat dies, horas & vix non momenta; hinc sapient audiret et exclamare: jo, superfluit tantum adhuc decem horae, tantum septem, tantum duo, eamus iam tempus est. Aliud insigne factum narrat Salmeron ap. Lohn. Bibl. V. Communio. §. 3. n. 6. de quadam Religiosa, qui cum cibis propter stomachi infirmitatem retinere non posset, & nihilominus communionis desiderio traheretur, sacerdotem ro-

gavit, ut hostiam sacram candido inclusam ita supra pedum suum collocaret, quod cum fecisset sacerdos, corpus Domini penetravit in corpus, & ita desiderii sui ex magna fide profecti compos factus est. In Ecclesiæ S. Francisci aliud mirabile perpetui signatur monumentum, (*Vital. 1222. n. 9.*) Præparaverant se duo fratres Laici ad facram communionem cum exteris fratribus in die cena Domini sumendum: cum autem nil minus cogitarent, a superiori suo iusti sunt ire in civitatem ad commendandum patrem: Ibant obediens! sed dominum reversi cum Divinum officium jam perfolunt, & fratres mensa affidentes inventirent, Ecclesiam adeant, & coram Venerabilis vices suas, quod sacra communione in tanta solemnitate privarentur; miseritatem dolentes, geminitus ac singulibus ante vacabant. Ecce prodigium! Id dum agunt, ex tabernaculo, ubi SS. Eucharistia afferabantur, prodibat elegansissimus Juvenis (Christus Dominus erat), qui utriusque Sacram Communionem porrectus, & deinde iterum locum, a quo prodierat, repetit. Erat Bonous, (*Segnari Hom. Chr. p. 3. dif. 8. n. 17.*) in Monasterio quodam Religiosorum Virginum Ordinis S. Dominicæ puella annis tenera, qua vere innocens filia, & devotionis adoptiva videbatur. Præcipue vero cultui SS. Sacramenti apprime dedita fuit; hinc licet tenuissima tarsis obstabat, tamen una cum ceteris Virginibus Sacra Communionis participes fieri desiderabat. Interca quodam mane, alia pro confutando ad facram Mensam accedebant, Imelda (*hoc in nomen erat*) sola in loco suo relata adeo ferventibus Christum Domini exoravit desiderio, dignatur ad se venire, ut Benignissimus Iesus amore vicius, & manibus sacerdotis abiens, per quem luminolam ayolans femitat, in fortunatissima hujus pueri capite subsisterit. Ad hoc prodigium attoniti Monialibus, inhorruit ipse quique sacerdos, deinde judicando, aquum esse, animam illam tam laetulento signocatus approbatam Communione non privare, Imelda scatratissimum Hottiam porrigit. Illa tam inexpectata animata favore, tantis effusa caput flamnis, ex utero pro amore & gaudio animam exalarhat, abiens ad sponsum suum, eumque in choro beatorum Virginum aeternam laudat.

8. Epilogus. Dic, mi Christiane, an unquam sic communicasti? cum tanta fide? cum tanta reverentia? cum tanto ardore? cum tanto desiderio? ah utinam affirmare posset, & non potius fateri deberes, communiones tuas suis meum languorem, meritis tepiditatem. Age corrigere errorum, & stude deinceps, ut sacra Communioni debitam, ac devoutam preparationem primitas; quia secundum proportionem preparationis plures, aut pauciores gratias referes. Id ut facere adiicias, attende, in præstibz tibi comprehendio ostendam, quæ hastenus dista sunt. Ante omnia, priusquam ad sacratissimam Mensam accedas, per veram, seriam, integrum, sinecram, ac contritum confessionem animum ab omni

peccato.

Peccato expurga. Peracta exomologesi non statim ad clatros communicantem accurre, sed prius in genia procidias contritionem de peccatis reperi, aliasque virtutes exerce, dicens: O Crucifex Iesu, Amor, & Redemptor mihi, habes coram te gentilium misericordiam peccatorum, promerui milites infernum, & solam que Bonitati ac Misericordia debeo, quod needum ibi ardeam. Verum inferni reaus non ita mihi dolet, quantum mihi dolet tua offensa Bonitas ac Majestas! O vellem liberari nisi pecata mea infcta reddere possem, idque non ex alio motivo, quam ex purissimo tui amore. Da veniam, O Jesu, ego firmissime deocio ac propone, potius deinceps in mortuorum, quam in peccatorum numero inveniar. Credo, o my Iesu, omnia quæ tu Sancte Romane-Catholice Ecclesia credenda propounderis, speciam, quod videbas. At infinitus amor, quo erga animas fereris, mihi omnia facit: O Jesu quomodo compensare possum auctorem tuum, quo erga me aedes? Ah! da ut in corde meo uniantur amores omnium sanctorum, qui te vere dilexerunt: felicem me, a cuius mente tamquam incendio conburetur. Veniatur, o Jesu ad me, quem tu te corde modo conjugaris, & in aeternum me amplius separares! O hora, o momentum quando aduenies, ut Deo meo truar! &c. &c.

Dominica VII. post Pentecosten.

C O N C E P T U S X L V I .

De virtute fidei Sacrae Communioni premittenda, & de vera ac reali praesencia Christi in Eucharistia.

Amen dico vobis: qui credit in me, habet vitam eternam. *Ioann. 6.*

Christiani velut credere nisi quod manibus palpant, praesentem vacillant circa Eucharistiam.

1. Patriarcha Iasa extremo morbo decumbens, non solum cœcessit, sed & exfenio quodammodo delitus fuisse videtur. Id quod ex sequenti defuso. Miserat filium suum primogenitum ad venationem, illique redditu paternam benedictionem, & jus hereditatis appromisit. Interca Jacob filius natu minor, induit vestimenta Iesu, & quoniam ille homo hirsutus, ac pilosus erat, manicas ex hadularum pelliculis fibi confexit, ac collis nuda protexit, sicut patrem ingressum simulavit. Et illa primogenitum Iesu. Pater tere adversitatem fraudem, quippe ex una parte audiendo vocem loquentis, ex altera parte palpando manus ejusdem dubitare coepit, quem ex utroque filio coram haberet, inquiens: (*Gen. 27.*) *Vox quidem vox Iacob iste.* Sed requiritur *casa obedientia.*

2. Propositio. Christiani mei, non ita! requiritur his casa obedientia! quod tangitur, non creditur, Christus autem vult credi hoc mystérium, ideo non permitit illud videri, aut tangi: aque hunc in sensum vocat illud Apostolus, (*1. Tim. 3.*) *Mysticum fidei.* Et Ecclesia in Hymno hortatur. *Quod non capis, quod non sis visis, anima forma fides.* Imo apud Hispanos olim nos fuit, ut Christiani ante Communionem alta voce symbolum fidei recitarent. Proinde, cum ultime egimus de preparatione ante Sacram Communionem, hodie agemus de praemittenda virtute fidei, ejusque motivis; certum enim est, quod secundum proportionem Fidei erit aliae virtutes, ut: devotio, modestia, humilitas, animi compunctionis, aliquæ in communicantibus magis aut minus inveniantur. Ea Dilectissimi, captivæ intellectum in obser-

quiam

equum fidei, memores illius promissionis Christi: (Joann. 5.) Amen dico vobis: qui credit in me, habebit vitam aeternam. Faveat! Motives credibilitatis circa professionem Christi sunt plurima.

3. **Confirmatio.** Ergo sub speciebus panis & vini in Sacramento vere ac realiter praesens est Incarnatus Dei Filius, Homo, & Deus? ita omnino est! Ille ipse Dei Filius, qui a Beataissima Virgine concepsus, in stabulo Bethleemita natus, a Magis adoratus, in officina S. Johanni educatus, denique pro nobis passus, crucifixus, mortuus, & sepultus, gloriose surrexit, & denuo ad Patrem ascenderet. Atque haec fides Veritas in Ecclesia Catholica est facile principes inter omnes credendorum articulos, utrumque ex ipsis Christi Domini verbis, ex SS. Patrum testimoniis, ex sensu perpetuo, & uniformi totius Ecclesiae, ex poenis indigne communicantibus, ex suppliciis Eucharistiae honorantibus, & denique ex inumeris miraculis clare probatur, & stabilitur. Demonstrandum membrum pot est alterum?

De primis ipsa verba Christi.

4. In primis veritas realis praesentia Christi in Eucharistia patet ex ipsis Domini verbis, in ultima cena de pane, quem manibus tenebat, dicentes: hoc est Corpus meum. Ponamus Christum Dominum revera sic institutio Sacramentum, prout credit sancta Ecclesia, quibus clarioribus verbis id exprimere potuerit aut debuerit, quam ipsi. Postquam Christum Dominum non ita instituisse, & consequenter Dei Filium sub illis speciebus panis non sufficere presentem, quibus obscurioribus verbis posuerit Christus decipere Apostolos, qui verba intelligentes, prout jacent, sub illis speciebus panis Corpus Christi internis artibus adorabant? Unde fuit atermus Pater in monte Thaboro. falsum dixeris: Hic est Filius meus dilectus, in transfiguratio ille Homo tantum aeterna hominis, aut simularium ex aere formatum fuisse; ita Christus Dominus in ultima cena deceptio esse, dicendo. Hoc est Corpus meum, si illud resipie tantum idea aut figura Corporis fuisse: Christum autem ibi in eis gravissima deceperit, enormis blasphemia est. Confirmo hoc argumentum ex alia paritate. Fingamus pradivit parentem, qui in ultime nocte filium vocans, illicet tabulam, in qua sua prædicta, hortos, vivaria & alia bona depicta habebat, in manus tradens ajet: En fili tibi hos hortos, ac prædia suburbana relinquio ac lego, cum omnibus ad illa pertinentibus, prout ego hactenus posedi. His peractis cum postliminio filius prædiorum possessionem capere voleat, contra protestant executores testamenti, ajonctone, parentem filio nisi tabulam illam depiccam confignasse: nonne liceat ad judicem devoluta Executores isti risu explodi merentur? nonne iure merito illi discretetur, parentem in agone non adeo fuisse stolidum, ut filio loco pingui-

fima haereditatis inanem picturam obtruderet. Christus Dominus, vere Pater notus, in mortem crucis iurus Novi Testamenti mysterium condidit, & nos Corpus & Sanguinis sui haeredes instituit: nonne ergo ridiculum, ac ineptum foret, si per verba: Hoc est Corpus meum: item Caro mea vero est eius, nil nisi Corpus typicum, & carnem figuratum intellexisset, prout fisi persuadent Haereticis?

Dicit communis sensus SS. PP.

5. Acedit, quod SS. Patres, Vixi fanatica, doctrina, ac Scripturam intelligentia roti obti admirabiles ab ipsis nascientes Ecclesie primordiis usque ad nostra tempora hæc verba Christi non aliter, quam de vera & reali Corporis Christi praesentia intellexerint: Prolixum fuit omnium testimonium afferre, quibus paucim pleni fum auctiores: nobis sufficient duo, quorum sola auctoritas, immunit præpondet omnibus Haereticorum coriphais. Primum sic S. Joannes Damascenus, lib. 4. de fide orthodoxa, cap. 14. exprefit inquiens: non est figura panis & vini Corpus & Sanguinis Christi: ab his hoc, sed est ipsum Corpus Domini Deificatum fuit Domini dicunt; hoc est Corpus meum. Alter sit omni exceptione major Sanus Augustinus, fest. 28. de Verbo Domini. *Anne verba Christi quæ dixeris, pauli dicitur, ubi Christi verba de propria fuisse, jam non panis, sed Corpus Christi appellatur. Quis clarus?*

Ecclesia uniformis confessus.

6. Verum huius claritatis insuper plus huminis affundit auctoritas totius Ecclesie, qua sicut ex afflictione Spiritus sancti dirigentes erare non potest, ita continuo & uniformi confessu hunc articulum semper credidit. Econtra res admiranda & mirabilia similitudinē est, quod tam alium, & humano intellectui tam imperceptibile mysterium ultra milia annos fuerit ab omni impugnatione immune, cum tam nullos fere sic credendorum articulus, quem haereticī non allatranerant. Fuerunt haereticī, quibz contra primum fidei articulum Trinitatem personarum in una Divina natura, & unitatem naturae in tribus Personis oppugnauerunt. Fuerunt haereticī, qui contra secundum articulum Divinam Christi filiationem, ejusque cum Parente confundibiliter negarunt. Fuerunt haereticī, qui contra tertium articulum Beatissime Virginis Mariæ titulum Deiparantis, imo & Virginis disputarunt. Fuerunt haereticī, qui contra quartum articulum assertorū, Christum habuisse carnem solum apparentem, vel celestem & impalpabilem, & sic de ceteris articulis fere nullus fuis ab haereticis non pugnatus. Verum praesentia Christi in Eucharistia per decem scuzula adeo inconcusa fuit, ut nullus haereticus illam auctoritatem in diuinum vocare, donec candem scuzulam undecim Berengarius (De confusione. d. 2. cap. Ego Berengarius), eo temeritatis progressus sit, cuius tamen error ipso adhuc viveat a quinque illustribus

con-

concilii fuit condemnatus, ipse vero ad fanum mentem reduxit, ac hæfci sua tribus vicibus abjurata magna cum penitentia in facete Ecclesie Catholica gremio vitam finivit. Quid multis? Adversariorum confessio et optimis probatio. Ipse Eralmus Roterodamus, alias Catholica fidei olor maximus, cum ad Calvinum invitaretur, diferte in hac verba rescriptum: Nunquam potui mihi persuaderi, nec deinceps poterit, Christum, qui veritas & caritas est, tandem Ecclesiam spomeni suam reliquise in errore tam abominabili, ut frustulum farinum loco ipsum adorare.

Pars indeinde communicantium.

7. Prolego uterius probacionem hujus. Veritatis a terribilibus ponis indigne communiantum, audite enim minas S. Pauli Apostoli: (1. Cor. 11.) Qui manducat & bibit ininde, iudicium sibi manducat & bibit, ubi omnes SS. Patres per judicium intelligent aeterna damnationis reatum. Verum hoc postea plane est enoramus, & Misericordia Divina disconveniens, si in sacramento tantum fumeretur figura; nam Paucalis Agnus & Manna Christi carnem in figura continebant, & tamen illi, qui in statu peccati illius velicerantur, non contraherent peccati ac damnationis reatum. Cur ergo contrahunt in nova legi Sacramento? ideo quia hic non amplius figura, sed figuratum, id est reale corpus Christi continetur, cui per indigiam lumentem grandis injurya irrogatur; & hanc rationem fuit minarum attingat. Apostolus per verba fratrum fabuxena: Non disducant corpus Domini, hoc est, indigne communicans inferni regnum facit, qua interfundit & spirituale hoc Eptum, nempe carnem Christi, calicos profanos non discernit. Placet unum velut exemplum Divini supplicij audire? Iuuenis quidam in Aquitanie (Floridanus, Remond. T. 2. n. 1. Her. 1. 1. c. 12.) aulus ad Angelicum Menstrum in statu peccati accederet, cum illi fangis copia, qua vila terræ latrones hostias linteo involutas subtus terram defoderent: fed re patefacta, & repertis fangis multo hostis origina Judei una cum in puto illo venditore publico rigo exstis sunt. In Marchionatu Brandenburgi huius procul Berlinio sacrificatus quidam Iudaio sacram Hostiam, noctu templu sublatam vendidit, (Swinus in Chouan. 1510.) Impensis sumptus Hostiam pugniosus confondere tentabat, illa tamen semper illas remansit. Iudeus in furiis actus dixit: si tu vere es Deus Clericorum, manifesta te in nomine mille diabolorum. Vix verba finierat, scissa in tres particulas Hostia copiosum fanginem effudit. Obfupuit ille & postea duas exinde alii Judei Brandenburgi & Standelii habitantibus dono transmittit. tertiam fecum retentam defruiere voluit, sed non valuit: in aquam submersa enatavit, in ignem coniecta non fuit laeta, in terram defossa emerit: donec tandem re vulgata Iudei Berlinium citati & torturis examinati, deliciisque confessi, ignibus omnes exstis sunt. Suppeteat plura ejusmodi exempla, ubi sacrifici

Judei

BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS STUTTGARTENSIS
RAE

Judei exortati, repente morte, fulminibus aut spectris puniti sunt, sed tempus vocat ad alia.

Et aemna miracula ac mirabiles mutationes.

9. Prodigiosa huius sanguinis effusionis confinibus innumeram miracula & mirabilia SS. Holiarium mutationes; quae praestantiam Christi maiestate demonstrant. Augusti Videlicorum (Breviaria n. 43. anno cit.) anno 1199. cum Berengarii hereticis lesum sine lenu latius serperet, mulier quandoam sacram Communione fumpsit, & SS. Holtiani clam ex ore deproprompsit fecum domum deluit. Sed confitient remorū tactu post aliud tempus suum factum Confessorio aperuit. Petiti illi fibi afferunt sanctissimum thelaurum, & ecce! dum ceram referat, cui mulier SS. Holtiani inclusit, videt illam interim vivacissima carnis speciem rubicundam induisse, qua in specie ulque in hodiernam diem jam ultra sex annos facula miserabiliter perseverat. In Bavaria (Hist. Bavar. p. 2. l. 5.) celeberrimum est S. Benedicti Monasterium, dictum Mons Andecentum, seu vulgo Mons sanctus, ibi afferuantur tres SS. Holtiani, quarum duas a S. Pontifice Gregorio, verita a Leone Pontifice conferente huius perpetua traditione dicuntur, una ob hæfatuionem illustrissime cupulam Matrone circa hoc myrierum dubitantes sanguineis coloribus afflumpfis, altera in puram carnis formam transfit, tercia vero a Leone Papa consecrata albescit quidem, sed nomen Iesu sanguineis characteribus expressum continet, prout hodiendum videatur est. In Thuringia, (Baron. in annal. Eccl. anno 1192. Jeum quadam lacerdos SS. Viaticum agro proibuit, digitos pro more in aqua vultulo abutit illamque agrotanti bibendam dari iustis. Verum eius curia sacerdotis factum est, ut modica SS. Holtiani particula in aquam inciderit, & ecce! tota aqua mos sanguineo colore rubescere, & particula in forma carnis apparet cœpit, quem deinde Archiepiscopus Moguntinus summa cum solemnitate Moguntiam deuilit, & in altari deposita iuncta publica supplicatione Deum rogavit, ut ad augmentum suum illam in pristinam formam reducere dignaretur, quod & factum est. Colonia (Marchio in Canticis Tract. 4. Janio 1331.) malus quidam Christianus sacram Communione immunda conscientia sumpsit, sed Desuppoliticum evomerre debuit. Et ecce! quam ejicit Holtiani, non amplius erat Holtia, sed elegans tissimum Puto, qui ipso hoc lapta ferobem in terra ad perpetuam rei memoriam reliquit. Falsum est in Ecclesia Corporis Christi, ubi illis ille insignibus predigis claret.

Igitur vivo fides elicendo est ante communionem.

10. Possem, mihi Christiane, centena? geni? historias addere, que Madridi, Parisiis, Viennae Austriae, Seefeldi in Tyrolo, Friburgi & alibi contigerunt, verum haec dicta sufficiant; quia sunt tibi motiva credibilitatis efficacissima. Prinde antequam ad Angelicum hoc

ne &

& Redemptor mihi, credo firmissime ex toto corde omnium ea, quæ nobis revelasti, & per Ecclesiastum tuam credenda proposisti, præterim quod in SS. Holtia, quam modo sumptius sum, vere ac realiter Deus & Homo præstis sic, hacque omnia tanto sumitatem credo, ut cum S. Augustino Conf. l. 7. c. 10. mallem dubitare, utrum vivam, quam utrum verum sit, quod Tu credendum proposuisti. Rejicio, ac improbo omnes doctrinas, & opiniones, quæ Veritatem fidei contrariantur, idque omnia propter Veritatem tuam revelantur. Tu es infinita Sapientia, ergo nulli non potes. Tu es infinita Veritas, ergo nulli non potes. Hanc fidem paratus sum unique locorum profecti, ubi tua id exigunt gloria, & felicissimum reputare me vellem, si in illius testimonium cum sanctis Martyribus vitam & sanguinem possem profundere! &c. &c.

Dominica VIII. post Pentecosten.

CONCEPTUS XLVII.

De virtute spei SS. Communioni premittenda, & usque morivo & astutis.

Mihi autem adhaerere Deo bonus est, & ponere in Domino spem meam. Psalm. 70.

Diabolus vult hominem ad desperationem adducere.

1. Inter gravissimas tentationes est pulsillanimitas, diffidencia, & aliquip, ut ita dicam, aversio, quam infernalis inimicus homini ergo Deum inspirat. Depingit Deum tamquam auferum, trucem, & inexorabilem Dominum, qui cum suis beneficiis erga hominem, præstiterit peccatorem prorsus illaribus & tenax est, atque ad rigorē potius quam ad beneficium proponeret. Dicit homini, nonne experitis, quam exoritur diffidens & furdaster sit Deus, relinquente in tua paupertate, astringente, persecutio, aliisque afflictionibus: non largitur tibi efficacem gratiam, hinc infirmissimus es in tentationibus, & praterquam quod evertibus peccatis non emeras, semper incidis in nova. Quid aliud sperare potes quam quo in ultima mortis lucta te pariter sit dereliqueris? & si quidquid agis, actum agis, non salvaberis! &c. Hac tentatio est plane inter Christianos frequenterfissa, factaque, ut multi tepide, ac languide vivant, negotium salutis negligenter curent, terrenis amissione, caledia minus asthmen, & dentes que beatitudinem suam in spiritualem pabulum relinquerit. Non credamus, quod fidelibus suis, quos diligit, & quos per hanc participationem Divinae Carnis & Sanguinis filios suos efficit, temporale pabulum decisis passurus sit. Abiit capite aliud argumentum.

2. Confirmatio. Prima falsitas, quam pater mandatorum tibi perfundere tentat, ea est, quod Dominus Deus te in egitate, in infirmitate, in perfectionibus aliquis malis deferere velit. Ne credas! est falsissimum! Christus Dei Filius tanta est benignitas, tam admiranda erga hominem Charitas, ut inaudito, & humano intellectu profus imperceptibili miraculo nobis SS. carnem suam in spiritualem pabulum reliquerit. Non credamus, quod fidelibus suis, quos diligat, & quos per hanc participationem Divinae Carnis & Sanguinis filios suos efficit, temporale pabulum decisis passurus sit? Abiit capite aliud argumentum.

3. Nobilis ille Decurio Josephus ab Arimathea, (Agilia lib. 4. c. 24.) quia Caristi Domini discipulus erat, ejusque Divinitatem libere prædicabat, ab inviso Iudeis apprehensus, in carcere coniactus, ibique vivus immuratus est. Sed non deferuit famulum suum Deus! quippe quem scelerati Hebrei deinceps acris luminis & alimenti diuidum contabulisse credebat, ministerio Angelorum per quadragesima annos nutritus ac conservatus fuit, donec nimis ab Imperatore Tito Hierosolymam occupante e carcere erat, & in libertatem afferitus fuerat. Quodcumque fundamento iomittitur: Est illa virtus, quia

nis

nis favorē promeruit? quare ab Angelis cœlesti lumine in obscuro ergaſulo infūctus, & cibis quotidie allatis pafus fuit? Nolite dubitare; ideo quia post mortem Christi in cruce illius sacramentum corpus audacter a Pilato peſtit, illudque honorificissime traxit, involvendo in fydone munda, inungendo prelioſis balsamis, & sepellendo in monumento novo. Enī, mi Christiane, Iosephus Arimatheus fuit typus communicantis: si SS. Corpus Christi frequenter ac devote sumas, si illud in fydone munda conſciencia involvas, si odorare virtutum unguento foves, si in monumento novi, aut ſaltem per poenitentiam renovati cordi ſuſtas, certe Deus tibi in perfecione, in totius mundi derelictione, in paupertate & fame auxilio veniet, etiam per miraculum, si fieri aliter non poſit. Eto pius, eatus, iustus, ſobrium, modestus, pacificus, & gare famem erga hoc SS. Epulum, atque dicet tibi S. Cyprinus in oratione. Supra Orat. Dom. Cum Dei fons omnia: hanc Dñm nibil deuit, cum Dio tibi non defit.

5. Nota tamen hac ultima verba: cum Deo ipſe non defit: quibus certe sanctus Pater indicare vult, quod homo ad ſuſtinentiam ſuam temporalem operam conferre debeat: hinc illi, qui opificio & laboribus suis ſquidem non bene procedant, impatiēter maledicunt, qui do mi in continuis bellis & diſſiſtis vivunt, qui oīo ac inertia diſſiſt, qui vires ac valitudinem ad lucrandum paneum non impendunt, qui toto anno inertes ac oīo circumvagantur, qui alii hominibus importuni moleſti ſunt, & de alieno fuore velut fuci de melle apicularam vivere veſſent; illi, inquam, mirari non debent, ſi Divini Parentis, qui aperit manū ſuam, & implet omnes animali benedictiōne, open non experientur: quia Divinam benedictiōne quā violerent a ſe avertunt, Mi Christiane, duo ſunt neceſſaria, ut ſtatū two convenienter ſuſtenterit, Benedictio Divina & tua cooperatio: tu viſ ſtam tui curam Deo impone, & nullam partem in te ſufcipe: Erras!

¶ II. Deinde ſperanda eſt gratia in hac vita.

6. Altera falſitas, qua pater mendaciōrum hominem dementare conatur, illa eſt, quod Dominus Deus non efficacem illi gratiam ad vincendas tentationes conferat, sed intuitu praeceptiū ſuccoratorum in nova labi, atque ſe ſemper in deteriori ire permittat. Ne credas, eſt falſiſimum! Scis, quem in ſuam incarnatum Dei Filius facrofanta Sacramenta, quæ juſtificationis noſtre inſtrumenta ſunt, inſtituerit? Nimirum ut animas noſtras, non ordinaria fed extraordiaria gratia roboſt ac conſeruat: ſic Sacramentum Baptiſtiū inſtitutum eſt, ut homini priam gratiam peccati originali ablavit, inſtundat: Sacramentum Confirmationis conſeruat hominem, ut ea, quæ in Baptiſmo profectis eſt, inoperabilis fortitudine profeſetur. Sacramentum poenitentiae excitat homi-

nem, ut commiſſa actualia peccata ferio dolore ac compunctione animi delectat: Sacramentum Ordinis confortat robur ordinato, ut facratura rite obeat, & difficultates ſtatuſ ſui generofe perferat: Sacramentum extremae angustie ſtat vires agrotanit, ut inimicos tentatoris infilii in decretoria mortis pugna feliciter debellare valeat: Sacramentum matrimonii roborat novos conjuages, ut educationem prolium, & moletias ſtatuſ ſui occurrentes invicta patientia ſufferant. Hem! ex omnium Sacramentorum inſtitutione eluet ea intentio Christi, quod velit hominem peccatorem, poenitentem, & emendari cupientem conforſate, roborare, & armare contra diabolicas tentationes; & nunc credamus, quod velit illum deferere? Paradoxum! atque hanc virtutem praeter ceteris habet Sacramentum Eucharistiæ, teſta S. Franciſco Salente l. 2, ep. 41. dicente, illud inſtitutum eſt ad conſeruandas animas in honore, & liberandas a malo, ex quo ſpirituſe conſolandas. Mi Christiane, conſerva ſolidam devotionem in corde tuo erga Venerabile Sacramentum, illud ſolidum conſolide ſumito, vitam age Christiano dignam, de reliquo ne metue inimici inſidias! inſurgat contra te totus infernus, S. Petrus Damianus ad Blane. c. 3. ſeconduſ te pronociat, inquietus: Terreni adversarii, cum Christiani labia ſidei Christi terror ruſtia.

7. Atque hoc conſilium ſpeciatiū dicitur volubice juuentuti utriuſque lexiuſ, quæ poſt granum inertię ac oīo circumvagantur, qui alii hominibus importuni moleſti ſunt, & de alieno fuore velut fuci de melle apicularam vivere veſſent: illi, inquam, mirari non debent, ſi Divini Parentis, qui aperit manū ſuam, & implet omnes animali benedictiōne, open non experientur: quia Divinam benedictiōne quā violerent a ſe avertunt, Mi Christiane, duo ſunt neceſſaria, ut ſtatū two convenienter ſuſtenterit, Benedictio Divina & tua cooperatio: tu viſ ſtam tui curam Deo impone, & nullam partem in te ſufcipe: Erras!

De actu ſpei ante Communionem.

tra voluptatum tentationes miram virtutem. Probatum eſt.

8. Ingemisci forteſe & diciſ, te hanc virtutem non experiri! heu! cave, ne defectus, & culpa penes te ſit! ſtomach ſebili & noxiis humoribus replete non prodefit panis, qui tamē hominis vegeti utiliſimum eſt conformatum: ita tibi forte Panis calixis non conſert nutrientum gratiæ; quia inviduatis inclinationis cor plenum eſt, aut quia poſt laetam Communionem mox iterum ad pristinas occaſiones convolas. Si ita eſt, crediderit SS. Panem nil tibi prodeſte; quid enim prodefe poterit agro, ſi medicina quidem ſumat, mox autem venenum iterum forbeat?

¶ III. Deinde ſperanda eſt gloria in altera vita.

9. Tertia falſitas, quam pater mendaciōrum hominem organit, dicit: Deus non tibi tribuit peccatorum venia, deteſer te in ultimo certamine, quidquid agis, actum eſt, ſalutem nunquam conqueſteris, &c. Ne credas, eſt falſiſimum! quam eſſicati voluntate, & ferio affectu Christi Dominus peccatorem poenitentem ſalvari cupiat, demonſtravit in Zacheo, quem ex arbore fixus ad ſui ſequam vocavit: demonſtravit in Matthao, quem ex publico uſuariario Apoſtolum fecit: demonſtravit in Magdalena, quam in famem peccatiōrem in intumam amicitiam admisit: demonſtravit in Petro, cui trine negationis crimen miſeritordiū remiſit: demonſtravit in Iohno Iuda, quem ut converſeret, adeo minū inſtantem reliquit, at Diviniſimus magne illi toridoſi poſtes ante ultimam Cenam abſeruit. An ex his indiciis deluum, Christum vele mortem peccatoris? Abſit! Hanc ipsam ſanctissimam cenam inſtituit, ut ſit nobis medicamentum immortaliſtis, & antidebet contra mortem, prout loquunt Igeſius Martyr, ep. ad Ephes.

10. Cum Christus Dominus poſt resurrectiōne Diſcipulis gloriosus, ac calix luce radiis apparet, illi quidem ſuperbant, nec tam agnoscabant Dominum, multo minus illum a mortuis resurrecte creabat. (Luc. 24.) Oſtentis illis & offerti manus palpias & pedes, montrat cœtrices vulnerum, folget ut fol: necedunt credat immortaliſt. Tandem petit comedere: habetis hic aliquid, quod mandatur? at illi obſtulerit illi partem picei affi, & lacum melis. Subſiſto hic & quaro, cur Christus Dominus ad probandam reſurrexiōne, & immortaliſt adhibet cibum? nonne fulgentiſima lux, viſibile corpus, manus, oīa, pedes, vulnera erant probationes, quæ ſiēlum Apoſtolorum longe magis provocare debeat? quid coniunctioni cum beatitate? in calix nec comedunt nec bibunt, non illi fulmes eſt ne ſiſi. Dubium hoc reſolvit Venerabilis Beda ap. S. Thom. in hanc loc. inquies, pitem affum, quem Chriftus appetiſtans Diſcipulis comedit, ſuife figuram Eucharistiæ: vo-

luit igitur Dominus hac confectione Diſcipulos, circa articulū beatæ reſurrexiōnis, & immortaliſt hifantes commonere Divini illius pignoris, quod illis in ultima coena dedit. Ergo Eucharistiæ eſt pignus eternæ ſalutis: ita omnino eſt! ſic enim canit Ecclesiæ in Hym. Eucharistiæ nobis pignus datur. Et S. Ireneus l. 4, c. 34, exprefſe ait: corpora noſtra percipientia Eucharistiæ iam non ſunt corruptibiliſ, ſed ſpon reſurrexiōniſ habentis. Ea mi Christiane, quid de faute tua dabo te angeris? in hac mensa Angelica pignus & arrham capis beatæ immortaliſt poſt hanc vitam; hi tui oculi, hoc tuus os, hi tua manus, hi tui pedes, totumque corpus (dummodo ex te obicem non poſtas) fulgebunt æternaliſter ſicut fol, hi tui artus gaudebunt quatuor dothibus Beatorum, erantque Angelis similes: quare? qui pati ſunt carne & ſanguine Angelorum Domini.

11. De Rege quadam Chiaram scribitur, quod pro more illius gentis, avidiſiſime defideſit: illi immortaliſt: venit ad regem impoſtuſ nonnullas qui natu ſunt ad decipiendo principes, promiſtque illi vacuū, nescio cujus quinta effectus, quod hacten non finiet morte. Rex promiſt immortaliſt pecunia ſumam magotri, fed ſenicias quidam aulicus, Vir prudens diſſauit id regi, & deceptionem multis argumentis demonſtrabat. Cum autem confliſtis ſuſtis nihil ſe efficiere ceruerat, vacuū quā contemplaturis accipit, & rege paululum circumſpiciente uno trāctu totum exhibuit. Rex in furis actus evaginat enī, in infantū jugulaturus temerarium, fed audacius. Fructu ira-criſis Rex, vel enim haſto hoc liquore jam ſum immortaliſt vel non? ſi ſum, non neceſſit mihi tua vulnera: if non ſum, gratum tui feci, quod ab impoſtuſ te liberaverim. Stetit Rex, inſolubili argomento commotus agnouit ſuam imprudentiam & Aulici fidelitatem. Quod Rex ille fultiſime ambivit, idipſum Protoparens Adamus jam in paradiſo ſe impetraturum ſperauit; huic in ſuem inſigante domino pomum conedit, ut fieret Deus: Eritis ſicut Di. (Gen. 3.) Sed miſere deceptus & le & poſters perdiſit. O mi Adamus, ſi vixisſes uigilie ad Legem gratiæ, ego jam tibi pharmacum beatæ immortaliſt oſtendere ac propinare poſsem, videlicet pretioliā carnem & ſanguinem Redemptoris, de quibus ipſe promiſit (Ioh. 6.) Qui manuas hunc panem, vives in eternum, & pro mifionis Dei.

12. Epilogus. Contraho jani vela, & quadrigi comprehendio reperio: Trii ſunt, quæ a Domino Deo ſperamus: primam concernit corpus, duo cetera concerunt animam: quoad corpus iperamus Benediſtione Diſcieplicam in ſuſtentione ſtatuſ noſtri convenienti: quoad animam ſperamus in hac vita gratiam, in altera praetipie gloriam, & hec ſpes ſuſtituit fidelitati ac liberaliſtis promiſiōni Dei, qui nobis per infinita merita Divini Filii, & noſtrā cooperationem eternam ſalutem approbiſit.

Iquemadmodum igitur ultime dictum est, habemus Christianum non ratione sed spiritu. Agit enim dominum accidere debere ab his actiua fidei, ita id dicendum est de spe. Agite eliciamus etiam spem! Ego praeceo, vos sequimini! O benignissime Iesu, Amor, & Redemptori! quoniam tanquam amantissimum Pater me filium tuum indigentissimum tua benignitas certum ac secum reddis, spem meam omnem in te conseruo: & in primis quidem spero a te honestam sustentationem ac alimenta, sine quibus nec vivere, nec tibi servire valeo. Dein spero a te gratiarum auxilia, qua ad vitam Christianam, ad fugienda peccata, & ad observationem mandatorum tuorum mihi sunt necessaria. Denique spero a te post mortalem hanc vitam eternam vitam gloriam! scio quidem, O Iesu me esse peccatorem inferno dignum, & meis meritis salutem non deberi, sed ecce debetum quis, qui pro me Divino Patre oblitus, & quibus ego pro viribus cooperari studebo? Spero haec omnia, non illius creatura intuitu, sed pure proper fiduciam & liberalissimas promissiones tuas, certaque sum, quod ex tua parte verba tuis deinceps non possit, nec velis. Adiuva me, ut ego ex maxima parte debita cooperatione non defim: &c.

Dominica IX. post Pentecosten.

CONCEPTUS XLVIII.

De Virtute Charitatis elicenda ante SS. Communionem, ejusque indicione.

Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum. Canticum 1.

Virtus Charitatis debet esse operatrix, ante Communione elicenda.

Per verba haec allegata: Thematiz, prout cum Mellifluo (S. Bern. serm. 51. de Medicina &c.) sentiant omnes SS. Patres, petit. Celsus Sponus a dilecta Sponsa, seu ut apertius loquar, Christus a fidelis anima vere, & sincere amat, & quemadmodum ad litteras, arcuatum, aut cibulam figillo communione nemini iuris ferentis competit, nisi Dominostigilii: ita vult, ad cor amat: nulli creature, nulli terreno multo minus peccanoioso affectu, paucis, nemini nisi sibi soli accessus patet. Pone me usignaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum. (Canticum 8.) Utitur expresso bipartita hoc loquendi methodo, ut statim exprimat duas principales amoris proprietates: amor enim non folium in internis cordis affectibus habere, sed & in externis brachii operationibus se prodere debet, hinc dicunt esse tam affectus, quam affectus. Qui vere amat, non satisfacit legi amoris, si folium affectibus, votis, ac desideriis amato bene velit, sed regreditur, ut etiam vires omnes conatur, quo potest maximo ad illius bonum impendat, habeatque se per modum ignis (cui amor ordinari comparari solet) qui non folium intrinsecus calet, sed etiam, ad extra lutet, calicit, purgat, aliaque operations pro-

ducit. Atque hec Charitas est virtutum omnium principes, a Christo domino tantopere commendata, ad salutem necessaria, & talis, ad quam omnes indiscriminatus Christiani in vita aliquoties elicendam non minus, quam ad fidem & spem obligantur. Principie vero convenit, ut hac nobilissima Virtus ante SS. Communionem excitetur; cum enim Sacroanda Eucharistia sic admirandam divini Amoris prodigium, existit utique nostra obligatio, ut matutum nostrum amorem nunquam ardenter, & intensiusque quam ad hanc mensam Angelicam erga Deum concelebrum, & demonstremus. O intelligenzia uestimenta! tu hodierna die, qua nō facio tibi, amarissimas lacrymas Benignissimo Salvatoris expresti! Ah facit Deus, nullum e nobis esse, qui in die pacis, id est in die communionis ejusmodi lacrymas Christi eliciti! quinam autem sunt aut esse possint illi? Qui charitatis sunt expertes, id est, qui sanctissimum Sacramentum vel in statu pectori lethalis accipiunt, vel flagiti poena in primita peccata herum relabentes Deum, cum quo paulo ante pacem & amicitiam lankerunt, gravissime denuo offendunt. O misericordia Christianae, tua communio tibi cedet pacis in ruinam, quam in salutem! venier temporis, quo inimici tui circumdabant te, & coangustabant te.

Præfertim tribus effectibus se debet prodere.

2. Propositio. Proinde sicut de fide & spe habemus egimus; ita hodie de charitate agemus. Quero ex te, mi Christiane, an diligis Deum? Tu expedite responde, Diligo. Sed ego contentus non sum hac responsum! Patre, ut exanim tecum intulisti, an probations & indicia amoris vere, ac facere apud te reperiantur. Quemam sum, haec probations & indicia sunt complura, sed nos ad tripliensem classem illa redescemus. Primo, Verus amor studet benefacere amato. Secundo, verus amor gaudet proximato multa pati. Tertio verus amor edidit, & perfecit amati inimicos. Haec tria amoris indicia non solum examinabimus, & pro coronide actu nobilitissima hujus Virtutis elicemus. Attende! Favete.

3. Primo debet benefacere amato, quantum posset.

3. Confirmatio. Dic mi Christiane, an diligis Deum? Diligo, inquit, ex toto corde. Verum scias velim, alteram probationem, seu indicium amoris esse, liberter pro amore pati? vulgate enim adagium est, amor aut similes inventit, aut facit, conquerentur sicut Christus Dominus per totam vitam a stabulo usque ad crucem in meris afflictionibus & cruxim fuit: ita sequacem Christi, id est Christianum oportet tribulationes hujus facili patienter suffere, ut se Divina suo Interrogante conformet, & suum amorem erga illum demonstret. Necessestam hujus sequela conformacionis videtur Christus ipse insinuasse verbi illi (Mat. 10. 19.) Qui non tollit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus. Quin inno percipit plura, ac majora?

De actu Charitatis fidei ante Communionem.

agros, unum sulphurum, & qua sunt similia. Edi attenuens ad discursum, quem affero!

4. In hoc mundo non aliud in finem versari, nisi ut Domino Deo servias; non propter honores, non propter divitias, non propter voluptates, non propter terrena commodia in mundo es, sed unice propter Deum. Jam si propter Deum es, ergo etiam partes tui, uti corpus & anima tua sunt propter Deum. Omnia, si corporis & anima, ergo etiam corporis sensus, vultus, auditus, odoratus, gustus, & tactus: iste tres potest, memoria, intellectus, & voluntas sunt propter Deum. Concluisti non fallit! si corporis sensus, & anima potest, ergo etiam omnes sensuum & potentiarum operationes debent esse propter Deum: Res est iterum clarissima. Ergo a primo ad ultimum, mi Christiane, quidquid vides, quidquid audis, quidquid loqueris, quidquid gustas, quidquid cogitas, quidquid desideras, quidquid agis & operaris, debes ordinare ad Deum, & in omnibus actionibus, non aliquam creaturam, non seipsum, sed pure Deum quare. Atque hac ordinatio actionum tuarum ad Deum, seu ut loquitur S. Bonaventura, fermudo S. Magd. continua occupatione cum Deo est primum & infallibile signum amoris; ex quo enim desumitur, singulariter magneticanum, qua natura in maria uterum, & sympatheticum amore, ut ita dicam, erga stellarum polarem affectu: ex eo, quod inter nubila, tempestates, tonitrua, & qualvis itinera continuo hanc stellam respiciat, nec unquam ab eis affectu se avelli permittat. Parum in modum dicendum est de corde humano, quod in negotiis, in opificiis, in cunctis laboribus Deum cogitat, & cum eo converatur. Quid multis? amare Deum adeo sit finis hominis, ut Deus hominem ad amandum fervideat creare; hinc illius ultimo ex creaturis produxit, postquam animum Angelis celum, animalibus terram, avibus aereum, pisibus undas diviserat; ut indicaret homini nihil aliud supradicere, quam Deum. En, mi Christiane, quam clara pateat, omnia tua ad Deum ordinanda esse.

5. Sed queres, quomodo hac conversatio cum Deo, quomodo haec actionum ordinatio facientur? Respondeo, hoc per sanctas intentiones: Mi Christiane, cum mane sonnum excutis, statim animos ad Deum leva, propterea prius jam monui, illicite tuos totius diei labores purissimo amore affectu condona: hunc affectum interdiu, dum horam sonare audis, dum novum laborem auspicias, dum ad mensam accedes, dum tentaris, aut aliud agis, renova, duobus verbis interne dicens: Domine profer te! si mirum in modum augustinus merita, si fini tuo satisfactis, sic Deo placabis. Vah! tunc homo valde simplex, & lape audi viatus amoris Theologici esse valde sublimis & audius! Audi quid tibi respondeam. B. Aegydius & familia S. Francisci frater laicus (Chron. Franc. p. 1. 7. c. 14.) venerat aliquando ad S. Benaventuram Magnum Ecclesiz Doctorem, eique familiari fer-

mone, & innato, quo erat, candore edixit. O vos beatos, quibus eruditio miris Deo servandi, laudandique modos suppedit! Nos idiota laud scire, quid facere possumus? Cui Bonaventura, mi Aegydi! grandes scientias parum ad rem faciunt: si Deum amas, plus facis quam omnes literati cum suis subtletatibus, quippe servitus Dei in amore conficit. At potuisse, subficit Aegydius, homo imperitius tam ardenter amare Deum, quam doctus? Potest vel maxime, ajebat Bonaventura. Quo audito sanctus ille Idiota ad Monasterii muros se prorupit, quia pars in urbis plateam pebat aepelitus, & voce, quia poterat, maxima clamabat: Audite, o civis! audi o ignarus vulgus, si Dominum Iesum amatis; Doctor nostro Bonaventura poteritis esse apud Deum maiores. Quo dicto habet in Deum absorbus non minus tres horas immobili. Quaro ego, quare homo ruditus potest tam ardenter amare Deum, quam Doctus? qui illi, siue isti liberum est singulis horis & momentis erigere animum ad Deum. Quid felices anima hunc exercitio dedit! Econtra infelices Christianos, qui in suos labores, in sua lucra, in mundana gaudia, in nugis nugarum absorpsi, tota die, tota septimana de Deo non recordantr. Oh! siue modi homines statim prodant, quod nec scintillulum amoris in corde habeant. Sed pingo ad alterius puncti examen.

6. II. Secundo, debet pro amato multo pati.

6. Dic, mi Christiane, an diligis Deum? Diligo, inquit, ex toto corde! Verum scias velim, alteram probationem, seu indicium amoris esse, liberter pro amore pati? vulgate enim adagium est, amor aut similes inventit, aut facit, conquerentur sicut Christus Dominus per totam vitam a stabulo usque ad crucem in meris afflictionibus & cruxim fuit: ita sequacem Christi, id est Christianum oportet tribulationes hujus facili patienter suffere, ut se Divina suo Interrogante conformet, & suum amorem erga illum demonstret. Necessestam hujus sequela conformacionis videtur Christus ipse insinuasse verbi illi (Mat. 10. 19.) Qui non tollit crucem suam, & sequitur me, non est me dignus. Quin inno percipit plura, ac majora?

7. Cum fratres Josephi secundo in Aegyptum venerant, triticum coempserunt, benigneissime excepti, & convivio laute refecit fuit: (Gen. 44.) tum precipit Joseph, ut facci eorum, quantum capere possent, frumento implerentur, & simili pecunia eorum si suumate factorum reponerentur, in facco autem Benjamin, natu minimi, quem pre ceteris diligerat, jussit eum sephym argenteum lauum, quem in regia mensa potius admiserit solebat, collocari. Factum est ita. Altera die fratres latrabundi se accingebant, rite, jacque ab urbe haud exiguo intervallo abeant, cum a tergo eos infectabatur Regis domus dispensator, qui austera illis voce ac vultu filtere, & commissi furti rationem reddere pubebat: haccine effet gratitudo pro receptis beneficiis, quod abunde sephym Domini sui farto locum auferrent? cohorteuerunt fratres, & innocentiam

centiam suam testi postea pectum interirent, ut, apud quem scyphus inveniens esset, ille carceris & aterni mancipatus reus esset. Apertus fuit ergo facci a primo ad ultimum, atque eheu! scyphus inventus est in sacco Benjamini! quis describat ludum, & conformatio fratum! retracti in urbem prostraverunt se ad pedes Iosephi, & criminis, quod commisit se ignorabant, maxima cum humilitate veniam rogabant: crevit corum officio, cum ex ore Iosephi, iracundiam simulantis, audirent sententiam, Benjamini scyphus fuerit, dimicatis ceteris, in servito ac mancipatu regio retinuerit. Admiror plane hanc historiam! nonne enim confitio falsi criminis fecit a iusto Iosephi facta est? Omnia! cur obsecro, innocentes fratres, & praesertim Benjamini, quem per ceteris diligebat, tanto luctu afficit? Respondebat S. Basilius, ap. Mich. a Galvo conc. 29. §. 2. n. t. eo ipso, quia illos & item uterum de lexit: hac vexatio erat amoris probatio, si Iosephus naclus est occafionem cum amantissimo suo Benjamini diutius converberat, & in illius humiliations, depreciatione, ac lacrymis haud parum fibi complacuit. Sicut Iosephus, ita & Deus agere solet cum animabus suis dilectis, mittit illis tribulationes temporales testandum suum amorem, & ad reciproci amoris capiendum experimentum; quin imo quanto tenerius animam diligit, tanto gravius nonnunquam, illum affligit, atque deinde in illius patientia, resignatione, fidelitate, humiliacione, & afflictione amoris mira haurit complacentiam: Verbo: quem Deus amat, affligit, & nemo ferio amat. Deum nisi qui libenter patitur pro Deo.

8. Hoc omne quam optime agnoverunt Sancti & Sancte Dei: ideo de arsumis & adversitatibus magis gaudebant, quam mundani homines de suis voluptabus. Apofoli in fame & nuditate, in exilis & persecutoribus exultarunt; quia digni habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. SS. Martynes in equilibus, tormentis & ignibus adeo lataerant, ac si non in fuo, sed in alieno corpore paterentur. S. Dominicus (Sanchez Reg. Del. 7. c. 6.) cum aliquando folus ab hereticis deprehensis interrogaretur, ecquid asturus esset, si ipsum occidere prouiderent? Reproubit, hoc unum petiturum, ut quodiu-
tus cruciatum sentire, suumque erga Deum amorem magis testari posset, lento eum martyrio excrucierent. Sancta Magdalena de Pazzis, (Bro. 16. Maij) cum acutissimi morborum dolores affligaretur, & familiares eam consolarentur, huc dolores per beatam mortem brevi finierunt esse, communiscaea vox fuit, Patrem meum! S. Bona (Sanchez, 6.c. 8.) in purulentio pectoris ulceri immunes vermes nutriebat, aliquando ejus confessarius talem verem, qui forte excederat, in manum sumpsit, & ecca matus est in pretiosissimum unionem: Bona autem non defitit orare, donec verniculus ei fuit restitus, quem cum gaudio in ulcus repoufuit. Quidam Dei famulus (Sanchez, ibidem), ex agi-

tudine convalescens amarissime levit, dixitque ad Deum: an ergo dignus non sum amplius, ut patiar pro te? &c. Eni Christiane, sic ad exemplum fandorum testari debes tuum erga Deum amorem! si te percussit, oculare ferientiam manum; si te affigat, gaude, quod tibocacionem patiens conferat, si per fallos fratres & pseudo-amicos tibi perfectionem mittat, condona illis in amarissimam passionem Redemptoris, & ita credam quod Deum ames. Econtra si infirmitatem impatiens feras, si pauperis tuz illicita remedia queras, si a proximo injurias dentem pro dente repocas, si ad aculeatum verbum in infelices furias exardescas, signum est, quod nec scintillulum veriamoris in corda geras: quare? quia tam infuges occasiones merendi, & Deo tuo placidi adeo leviter negligis, & contemnis. Pergamus ad tertium punctum!

§. III. Tertio, debet peccata fugere & apud alias impetrare.

9. Dic, mi Christiane, an diligis Deum? Diligo, inquis ex toto corde! Bene est! Sed scias velim, si diligis Deum, neceste est, ut odio habetas eus inimicum. Quis est inimicus Dei? Ah! ne quare! et terribilis, et abominabilis, est infernalis bella, videlicet peccatum: ergo si Deum amas, debes odio peccatum. Quid est peccatum? est transfiguratio mandatorum; ergo si Deum amas, debes observare mandata. Audi, quid infernalis hac bellua Deo tuo malum fecerit?

10. Attolle oculos in hunc Crucifixum. Eni caput acutissimi spinis perforatum est, osculi sanguinis lacrymis undant, aures blaphemis & infelibus tinnunt, gena colaphis livent, oscelle & acetio amarecent, facies foedissimis spatis sordecent, collum sustentando capiti pra langore incapit, pectus crudelissimi flagris uisque ad collas lanianit, cor lancea apertum, manus & pedes clavibus confixi sunt. Quis est iste? a facorosissimum totius Mundi latro? Ah non! est innocens, & impeccabilis Dei Filius! cur ergo tam immanibus tormentis fuit crucificatus? Quia ex puro amore, ut nos ab inferno redimeret, peccata nostra in seipsum transfluit, ergo peccata Christi Dominio tam amaram passionem cauferunt: Ita est. Vulneratus est propter iniquitates nostrarum, auctor est propter federa nostra. (Iij. 53.) Deum immortalis! Christus per peccatum moritur, & nos etiam morientem peccatis offendimus. Dei Filius totiusque que vulneribus de cruce clamat contra gravitatem peccati, & nos clamantem non audiimus? Dei Filius languorem fundit usq[ue] ad ultimum guttulam, & non hunc languinem pedibus calcamus? Dei Filius illudetur, consputatur, & tanquam Rex scenicus spinis coronatus contemnitur, & nos superbia tumeficimus? Dei Filius non habet aqua guttulam sui refrigeranda, & nos inter delicias heluamur? Dei Filius corpore & anima plenus est doloribus, & nos voluptatus vacamus? Dei Filius ad nostram salutem vincit mortem & diabolum, & nos ad illius beneplacitum nolumus vincere unicam ten-

De actu Charactis ante Communionem.

tationem? Dei Filius amore nostri acceptat a Patre arduum moriendo preceptum, & nos amorem illius nolumus acceptare obedientiam mandatorum? O Cruciaxe Redemptor, quid mali fecisti Christianis tuis, quod indignum te repent, cuius amorem vel unicam peccati occasionem fugians, & quod plus est, tapecadens die, qua preicta sua carne & sanguine pacuntur, ad eadem peccata redent: an non fatis est, te quotidie a Judais & Gentilibus crudelissime offendit? an cum his impis etiam Christiani ad te persequendum cauim communem faciant? Ah! condolo tibi! vobis vero, Christiani mei dic: qui amat Iesum Crucifixum, abficiat pecatis per hoc vulnera! per hoc tangitam!

11. Nec fatishoc: plura a vobis requiro. Cum Patriarche Moyles (Exod. 32.) in monte Sinai moraret, acceptans a Deo legem Decalogi, interim populus in valle in turpissimum idolatria crimen prolapsus conflatile vitulum inferni adoravit. Monitus de crimen Moyannis illico de monte descendit, per iusto dolore & iracundia tabulas legis confringit: deinde tribum Levi, qui metis sacerdotibus & Levitis contabat, gladiis armavit, inquinis: Si quis est Domini, iungatur mihi, fumus his verbis una cum sequacibus in castra illaplus, a dextris & a sinistris idololatras intercessit. Facta est ingens flammam effusa, & cedes Iraelitarum ad viginti tria milia excrevit. Eni grandem zelum Patriarche Moyis, ad quem se obligari credit; qui erat Dux, & Superior. Ezmilare hunc Zelum, mi Christiane, & peccata non folum in templo fugere, sed & in aliis impetrare fude: Superior es: vigilanter cura petulantiam subditorum, ut cibristes, rixas, odia, dissidia coercere! Pater aut Mater-familias es? vide, quid agant domestici praeferunt juvenes, illis suspirata conventuala, nocturnas evaginations, & procandi libertatem praeclindat; si ex tuis virtutibus par non es gubernans frenandisque illorum moibus, invoca in opere etiam alios, inquietus: Si quis est Domini iungatur mihi, cum his vires omnes conteret, ut tollatur iniuste dare, vellem te amare, sicut te amavi penitus Magdalena, quae a templo encomium recepit, quod dilexerit multum: Vellere te amare sicut amavit penitus Petrus, cui amoris lacrymae fulcos in genis inuferunt: Vellere te amare, sicut amavit Augustinus, cuius cor hodie dum ad SS. Trinitatis mentionem sublata: Vellere te amare sicut amavit Philippus Neri, cuius cor ruptis duabus costulis dilatatum est: Vellere te amare, sicut amavit Magdalena de Pazzis, quae prae amore tota extatica campanam movit, ut totum mundum ad amandum Deum excitare: Vellere te denique amare sicut ille juvenis, qui ab Angelo ab stabulum Bethleemiticum ducas pro mero amore expiravit! O Beatum me: si familiis mors mihi contingat, &c. &c.

12. Epilogus. Saltem vos, Devoti communantes id obsequium praeferite Deo: si id feceritis, vix non austrovos fecuros pronuntiare aeterna felicitas; quia fere impossibile est, quod Dominus Deus tam grande obsequium, quale est impetrare infinitum malum, minore premio,

Dominica X. post Pentecosten.

CONCEPTUS XLIX.

De actuali sancione SS. Eucharistie & positione
facienda ad Christianum.

Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. Gen. 3.

Post sacra Communione singulariter Divina
benignia exoranda sunt.

¶ Patriarcha Jacob ex Haran, ubi Labano
sacerdos suo diu servierat, in Chanaan
cum tota familia reverberatur: ubi de infidili
irati fratris suis Elau inauditi, omogeni turmani,
id est, uxori, filio, famulis, ancillis,
pastores cum oviis & boviis pregiibus in tuto
collocavit, ipse vero in loco solitario oratione
vacuans per totam noctem remansit: cum ecce!
ignotus vir aderat, qui Jacobum aggressus
ad luctam provocat: lucta durabat integrum
nocte; neuter pugnabat alteri: diluculante
autem die, petebat vir ille: Dimitte me, jam
enim ascendit aurora. (Gen. 32.) Et yacilim Ja-
cobus: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi.
Siquid in tota Scriptura, certe hac lucta est
mirabilis, & caput difficilis: Quid enim per
hunc significatur? quis erat vir illae luctator?
Ut brevis sim: quidam SS. Patres (S. Th. Roper,
& ali.) patravit vitrum illum fuligine ipsum Deum,
luctum autem non factum esse viribus corporis,
sed affectibus animi; in quantum nimur Jacobus
ardentissima oratione Deum, qui in hac
oratione singulariter sibi complacuit, tota nocte
usque ad auroram denuit. Sit hinc expeditio
fides ac reverentia: Jam te aliquid, in Christiane
communicans: postquam conscientiam ab
omni peccato emundasti, postquam (propterea ultra
meo) intrixi cor tuum tribus principibus
virtutibus. Fide, Spe, & Charitate exornatis,
tunc denum surge & loco tuo, non quidem in
morem superbiens hodie Pharisei, sed humili-
limi Publicani, (Luc. 18.) surge inquam, & e-
reas manus, oculis terram dehisca, ac rotu
corporis ad Angelicam modellitatem compito ac-
cede ad SS. Convivium, cogitans, veniat Dilec-
tus meus in cor meum, Deum tuum in cor
recipe, & eadem, qua ante, modicata revertere
intend continuos affectus, & jalutorias preces:
Id autem faciens, memento externa decentia:
sunt aliqui, qui inconditas compressiones faciunt,
ali ridet, gariunt, ac confabulantur, ali ad
facram menam accumbentes mappa linea os &
nares detergunt, ali faciem deorum demergunt,
ita, ut faceros prolude inclinari debeat, ali
os apertum inforceret, qui Jonam deglutiuit,
ali labia comprimit, ut vix spatum faca-
Hostia superfi, ali non fusa nauca lacerdotis
spumam in lingua referant, ali digestos facer-
dos allambunt, ali prefertim Vetus sacras
species masticant, tamquam bolus mucidi pa-
nis devorant, ali alias commissuras commit-
unt. Non sic, mi Christiane, sed decenter ex-
erta lingua Sanctissimum in os & cor sine mo-

tuum absurdum accepta. Jam vero monitum te-
velim, hac eff hora aurea, hora lucidissima,
hora liberalitatis ac beneficentie Divina, in qua
a Deo tuo, quidquid corpore & anima tenuis
poteris desideras, emendare, & imperare pos-
teris; permagni igitur interest, qua ratione pre-
ces tuas utiliter, prudenter, & sancte ordines,
dicens ad Deum tuum, quem corde tenes. Non
dimittam te, nisi benedixeris mihi.

Et quidem triplicia.

2. Propositio. Quid autem petam? Inepte! hoc
prius debuisse exegocitare: Nemo subditorum ad
affatum Principis adulitus impatus appetet.
Verum, ut eroret tuum suppleam, suggestam
tibi, que potesta sint: Nimur tria: Petenda
sunt temporalia, petenda sunt spiritualia, pe-
tenda sunt eterna! Ex scopum, & tripartitam
divisionem sermonis. Attende. Favete.

¶ I. *Nimur exoranda sunt temporalia.*

3. Confirmatio. Primo ab Eucharistico Numi-
ne petenda sunt *temporalia*; quamquam enim
hac via, & vix digna sum a tam Magno &
Optimo Deo rogari: nihilominus nostra crea-
tionis ita comparata sumus, ut bonis corporis,
ut alimentis, valetudine membrorum, vigore &
aliquantum ad Dei servitium valde indigamus. Scias
autem, mi Christiane, quod hec bona non a
tuo labore, non a tua cautela, non ab amico-
rum patrocinio, non a nativitatis horoscopo,
non a tyderum influentiis, non ab illa crea-
tura, sed vel maxime a Benedictione Divina de-
pendent. Tertio statim de post mundi gene-
sis, ita facer Textus, (Gen. 1.) prout sit terra
barbara virorum, & postea quanto primum die
Divinus Plasmator felum ac stellas produxit,
atque superumeras spheras planetis ornavit.
Hic interrogo, cur prius post plantas & ar-
borum fructus stellas creavit? non nobis nobiliora
creatione priora esse debuerint? Notate myke-
rium! quod sol & sydera terram secundent,
nemo dubitat: si ergo prius post solem & sy-
derem Deus fertilitatem terrae, & abundantiam
frugum produxisset, homines hanc insulam stel-
larum adscriberent potius: utero Deus olen-
dat hanc fertilitatem sibi debet, & sibi foli,
plantas & herbas ante solem & stellas produ-
xit. Ita in hunc locum Vatablus ap. Mich. a
Calvo conc. 10. §. 2. n. 8. Herba & arbores crea-
tur, & postea sol, ne homines sibi perfuderent, se-
alem esse easifam generationis herbarum. Dicte, mi
Christiane, quod secunditas terra (idem cen-
tendum est de aliis bonis terrenis) non uia la-
boris, aut alterius creature fructus, sed Dei
donum sit: plus nimis igitur opus est, ut Be-
nedictionem Divinam exores? Et qua occasio-
ne melius id facies, quam in facra Communio-
ne, ubi Christus manum suam liberalius quam
alias aperit? Non sicut ego beneficium tempo-
rale, quod devoti communicantes a Christo non
impetravimus.

(1. Reg. 6.)

4. Pauperculas es, & res tibi angelus domi-

(1. Reg. 6.) Memento, quod Arca, qua fuit Eu-
charistia figura, (Matt. 24.) domui Obdedem vi-
tias & frugum abundantias attulerit. Aeger es!

Memento, quod Hamorhoisa per contra-
sum fimbriae Chriti sanata sit: ubi S. Chrysologus serm. 4. O quam docili mulier, quamvis sit
corpus Christi qui in Clavis fimbria testam esse
monstravit! Oculorum dolore laboras? Memorem
excam illam Matronam a marito in templum
ducitam repente illuminatam esse, quam illumin-
atione illa SS. Eucharistie Sacramento adscriptis, prout refert S. Bonaventura apud Dat-
tari c. 5. tit. 10. n. 7. Ventriculi debilitate ve-
xaris? Memento Seraphicum Virginis Therese-
iam (Vit. S. Therese q. 4. c. 12.) quotidiani vomitus
molestis laborant non alia medicina, quam
quotidianam Communione sanari possit, & ut
calefictus hujs medicina virtus tanto clarus pa-
recesserit, ea die, que forte Confessarius illi SS. Communionem interdixit, contiuo vomitum re-
cludisse. Beneficia diaboli, & sagarum infes-
taris? Memento illius pueri had procul Lug-
duno, (Surius To. 3.) quae strigam incantacionis
ad eo fuit destruta, ut ex ulcrofatu illius
corpore ingens acuum, & subularum copia ex-
ierit, sed ducta ad facram Communionem di-
sparsa veneficia, & illa in extremo convalevit.
Cum ipsa more lucrari? Memento Ludovicum
Galliarum Regem, cum iam a Medicis despe-
ratu, ab amicis valedicatu, ad iter alternati-
vum accinctus erat, per facram Communionem
vitam & valetudinem mirabiliter recuperasset.
Omnes plures dicit genus historias: Tu mi Chi-
ristiane imitare priorum exempla, in illa hora
aurea post Communionem Deo tuo, qui in cor-
de tuo tanquam in gratiarum throno, ut ita
dicam audientiam tibi praefat, necessitates tuas
suppliciter & humiliter propone: Dic: Domine
pauper sum, infirmus sum, vix non corpus sum,
stomachus laboro, veneficiis infestor, paulo post
mortis prada sum, tu si vis, potes mihi auxilium
ferre. Non dimittam te nisi benedixeris mihi.

5. Tria autem hic moneri debes, mi Christiane.
In primis attende, ut hec omnia, que
petis, ad hanc altionem dirigas v. g. ad me-
lius feriendum Deo, & operandum salutem
&c. quia bona temporalia ex te bona non sunt,
nisi per intentionem supernaturalem bona fiant.
Dein cave, ne ista omnia absolute a Deo pe-
tas, sed tantum conditione: v. gr. da mihi
valetudinem corporis, si voluntas tua sit, si
conducet ad mean salutem: ratio est, quia ad
veritas tamen fuit unius auctiuncula, quo
Deus animas ad eternam beatitudinem trahit.
Tertio stude, ut vitam pie Christianam agas,
& a peccatis ablineas, quia peccata sunt obes
& repugnare Divinorum beneficiorum; an fieri
posse putas, quod Deus beneficium se exhibeat
erga illum Christianum, qui plurime vita sua
tempore Dei iniurias est? Est impossibile! Deus
proportionaliter se habet erga nos, sicut nos erga
Deum; hinc canit Ecclesia in Hymno de Ven-
tabili Sacramento: Sic nos uisca sunt te colimus,
et sic faciles in corvis.

M. 2. s. tio.

¶ II. Exoranda sunt spiritualia.

6. Secundo ab Eucharistico Numine petenda
sunt *spiritualia*, videlicet uiva fides, firma spes,
ardens charitas, grandis patientia in adversis,
invicta fortudo in tentationibus, & alia vir-
tutum genera ad vitam Christianam valde ne-
cessaria. In primitiva Ecclesia, (Adorb. Caudel.
Myth. tr. 4. lib. 3.) cum tyrannorum & gentilium
Principum furor contra Christianos crudeliter
fazit, ita ut ita in innumerabili copia quotidie
ad martyris, velut pecus ad maculum ra-
periret, colebat illis SS. Eucharistia dominum
deportanda committi, ut si forte perfectionis
tors eos tetigerit, citotelesti hoc confortamen-
to fidei ad certamen prouincent: proinde ef-
fectus Eucharistiae fuerunt illa admiranda fortitudinis
prodigia, quibus sancti Martyres inter crudelissima tormenta, velut inter delicias
exultantes, parati potius erant mille vites pro-
fundere, quam a Christo, ejusque sanctissima
lege latum anguum dicenderet. Mi Christiane,
quamvis nostris temporibus pax Ecclesie redi-
ret, noli tamen patare deesse tyrannos & per-
secutores, falso occultos: Diocletiani, ac Ne-
ronis vices supplent mundus, caro, & damon,
contra quos indevenient pro Christo pugnandum
est: tu ergo, cum Eucharisticum Pabulum in
cordis domiciliu recipis, stude a Christo Do-
mino supernam fortitudinem exorare, ut in con-
tione certamine, e quo Dei gratia, & fortia
externa salus dependet, non succumbis, sed vi-
ctoriosus contra adversarios prevalescas. O quan-
ti interficiunt tentationes, & inimicas ani-
mum passiones.

7. Praetertim hanc doctrinam sibi inculcatam
habeant miserrimi illi peccatores, qui inver-
tebant confutatio depravati, contra Concionato-
rum hortamenta, contra confessariorum mo-
nitia, in primitiva carnis peccata iterato relin-
quit, & totius anni decurso in Dei disgracia,
confegenter in eterna damnationis periculo
verfanuntur. Rogent illi Eucharisticum Numen
enix, quantum possint, precibus, rogent in-
quam donum perseverantia: quia fine speciali
gratiae auxilio & foribus suis nunquam emer-
git. Et qua occasione opportunitus hoc super-
naturalis donum impetrabunt, quam in facra
Communione, que inter alios effectus, quos
communicant confert, id singulariter habet, ut
in illis contra tentationes roboret, & carnis si-
mulus potenter compescat? Audite quid facra
Regum historia recenterat. (3. Reg. 19.) lamelio
Prophetæ Eliae corvus, Divinitus submissus pa-
neum & carnes in etremum detulit: certe si na-
turam ac indolem hujus volucris consideremus,
huc Numinis Providentia est admodum mirabilis,
cum enim corvus nativa vorascate ac pru-
ritus carcere appetat, queri potest, an non illas
in via devorabit? Non devoravit, respondet Do-
cimilis Abulensis (hic) q. 4., nam Deus per
brutum inclinationes movere, quoque uolentis,
& sic faciles in corvis.

BIBLIOTECALIA LIBRARIJ RENATI